

Gonda Zita – Molnár József

A bírönd

Multimédiás oktatóanyag 10 -12. évfolyam számára

Készült a Holokauszt Emlékközpont, Oktatóskutató és Fejlesztő Intézet valamint a USC Soá Intézet a Vizuális Történelemért és Oktatásért által kiírt *Holokauszt-
oktatási és tolerancia-oktatási multimédiás tananyagok fejlesztése* című pályázat
részeként 2010-ben

A bőrönd /Dr. Deák Ervin/

Szerzők: Gonda Zita és Molnár József

1. Bevezetés:

3 órás modul Holokauszt-emléknapra vagy Tolerancia napra a gimnáziumok 10-12. évfolyama számára.

Cél: az önismeret fejlesztése, a túlélőkkel való érzelmi azonosulás, a toleranciára nevelés.

Módszer: az interaktív feladatok, szerepjátékok megkönnyítik a Holokauszt-túlélővel való érzelmi azonosulást.

A modul során minden diák személyes dossziéval dolgozik, amelyben az elkészült anyagait gyűjti. Ez lesz az ő saját „kis bőröndje”, egyben a projekt végterméke is. A ***Szigorúan titkos!*** feladatok célja az adott feladatra való ráhangolódás, ill. az önmegismerés.

Az órákat követő projektmunka a diákok kreativitására épül, és még személyesebbé teszi a kapcsolatot a túlélő történetével.

Nagyon fontos, hogy a tanulók megőrizhessék a csak rájuk, vagy családjukra vonatkozó információkat!!! A tanárok se akarják ezeket megtudni, sőt biztosítsák a tanulókat a titoktartásról! Ha ez sérül, a projekt lényege veszik el.

Ajánlott szakirodalom:

Braham, Randolph, L.: A népirtás politikája. A holocaust Magyarországon. I-II., Belvárosi Kvk., Budapest, 1997.

Hosszú Gyula: Utak a holokauszthoz, történetek a holokausztról. Pedellus K., Debrecen 2002.

Karsai László: Holokauszt. Pannonica kiadó, Budapest, 2002.

Szita Szabolcs: Együttélés, üldöztetés, holokauszt. Pannonica kiadó, Budapest, 2001.

Elliot Aronson: Columbine után. Ab Ovo

Részletes bibliográfia található a tárgykörben:

www.emlekezem.hu/text/bibliografia.html

Web-lapok:

www.hdke.hu/

www.holokausztmagyarorszag.hu

www.holocaust.lap.hu

www.degob.hu

www.emlekezem.hu

2. A modulterv: /3 óra/

	Az óra menete	Munkaformák	Eszközök
Előkészítés	<p>1./„A kis bőrönd” dosszié: Minden diák megkapja a dossziét, amellyel a projekt során dolgozik.</p> <p>2./ Előzetes kutatások végzése /objektív és szubjektív felkészülés a projektre/</p> <p>a./ Egyéni kutatási feladatok elvégzése otthoni munkában /1. sz. melléklet/ Előkészítés</p> <p>b./ Veszteséglista /2. sz. melléklet/ <i>Kitől/mitől válnál meg nehezen ?</i> 10 lehetséges veszteség /személy, tárgy, fogalom, stb./ felsorolása fontossági sorrendben + a veszteség indoklása. A Veszteséglistát mindenki önmagának készíti, azaz Szigorúan titkos! Egyénileg archiválandó!</p>	<p>egyéni munka</p> <p>egyéni munka</p>	<p>- dosszié</p> <p>- 1.sz melléklet/ Előkészítés</p> <p>- 2. sz. melléklet /Veszteséglista/</p>
1.óra	<p><u>I. Ki vagyok én ?</u> /5’/</p> <p>a./ Fényképek A fotók nagyított /legalább 15 X 25cm/ nyomtatott formában való kiállítása vagy kivetítése:</p> <p>1. fotó: <i>Székely Éva</i>: Portré</p> <p>2. fotó: <i>Deák Ervin</i>: Igazolványkép</p> <p>3. fotó: <i>Yagoda Judith</i>: Esküvői fotó ikrekkel / a baloldalon áll/</p> <p>4. fotó: <i>Schiller Vera</i>: Családi fotó – copfos kislány profilból</p> <p>5. fotó: <i>Ember Mária</i>: Családi fotó /ő balról a 2./</p> <p>6. fotó: <i>Verő Gábor</i>: Diákigazolvány kép</p>	<p>közös munka</p>	<p>3.sz. melléklet: /6 fénykép/, nagyított nyomtatott fotók, gyurma- ragasztó</p>
	<p>b./ A fotó tetet ölt: Deák Ervin /15’/</p> <p>Kreatív portrét készítés feladatlap segítségével 3-4 fős csoportokban.</p> <p>/A dossziében minden diák megkapja a 6 személyi lapját, amelyekkel a projekt során fognak majd dolgozni./</p> <p>- További munka: Deák Ervin személyi lapjával A fotóhoz, ill. az első pontban megadott adatokhoz kapcsolódva minden diák egyénileg elképzeli a személyt /kitölti a személyi lapot/, majd páros munkában összevetik az elképzéseiket.</p>	<p>egyéni munka, páros munka</p>	<p>4.sz. melléklet /Személyi lap + fotó/</p>

	<p><u>II. Az ügy történt, hogy...</u> 1. filmrészlet: A latinkönyv /2'57"/</p> <p>1./ A filmrészlet megtekintése /3'/ 2./ A szereplők jellemzése egyéni munkában kérdéssor segítségével /10'/ 3./ Szabadon választható szerepjáték /12'/ A: A fiú elmeséli a latinóra történetét az apjának. B: A latintanár elmeséli a történetet egy gettőlakónak.</p>	<p>közös munka egyéni munka páros munka</p>	<p>1. filmrészlet 5. sz. melléklet /A kis bőrönd/</p>
2. óra	<p>A kis bőrönd /5'/ /5 fontos dolog, amit beletennél, ha minden másról le kéne mondanod/ > Szigorúan titkos! A feladat célja a következő feladatra való ráhangolódás, ill. az önmegismerés.</p>	<p>egyéni munka</p>	<p>6.sz melléklet /Az én kis bőröndöm/</p>
	<p>2. filmrészlet: A patália /2'04"/ /5'/</p> <p>1./ A filmrészlet megtekintése megfigyelési szempontok segítségével</p>	<p>közös és egyéni munka</p>	<p>2. filmrészlet 5. sz. melléklet</p>
	<p>2./ A történetek megvitatása 5 fős csoportokban az alábbi állásponatok szerint: /10'/</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fiú - a patáliát csapó gettőlakó - 1. a fiú mellett érvelő gettőlakó - 2. a patáliát csapó mellett érvelő gettőlakó - 3. a vitát eldöntő gettőlakó 	<p>csoportmunka /5 fős csoportok/</p>	
	<p>3. filmrészlet: A választás /2'06"/ /5'/</p> <p>1./ A filmrészlet megtekintése 2./ A történet folytatása: Hogyan reagál az apa? A feladatlap 1. oszlopának kitöltése</p>	<p>közös munka egyéni munka</p>	<p>3. filmrészlet 5. sz. melléklet</p>
	<p>4. filmrészlet: A apa reakciója /2'27"/ /8'/</p> <p>A feladat 2.-3. oszlopának kitöltése önálló munkában.</p>	<p>egyéni munka</p>	<p>4. filmrészlet 5. sz. melléklet</p>
	<p>„Az én túlélőkészletem a kis könyvekkel” /12'/ Az idézet értelmezése az előző feladatok alapján. Csoportmunka /a már kialakított 5 fővel/, majd közös összegzés szövívők segítségével.</p>	<p>csoportmunka /5 fő/ közös munka</p>	
	<p>Házi feladat: a./ Deák Ervin bővített filmrészletének megtekintése b./ A többi 5 film közül 1 film megtekintése egyénileg beosztás szerint. Fontos, hogy minden filmet lehetőleg azonos számú tanuló nézzen meg.</p>	<p>egyéni munka</p>	<p>filmlista 4.sz. melléklet /Személyi lap + fotó/</p>

3. óra	III./ Projektmunka: a./ Előkészítés feladatlap: beszámoló, összegzés /10'/	közös munka	1. sz. melléklet/ Előkészítés
	b./ Interjúk: 5 portré: bemutatás, összegzés /25'/ A különböző filmeket megtekintő diákok 5 fős csapatokban dolgoznak. Az adott diák azonosul az általa megtekintett filmből megismert személlyel. A többiek 5 perces interjút készítenek vele, amelynek segítségével rekonstruálják a történeteket, és kiegészítik az interjúalany személyi lapját. Természetesen mind az 5 film elérhető mindenki számára. A feladat célja, hogy motiválja a tanulókat minél több film önálló megnézésére, és arra, hogy képesek legyenek árnyalt vélemény kialakítása.	csoportmunka /5 fő/	dosszié 4.sz. melléklet /Személyi lap + fotó/
	c./ A projekt munkák megszervezése /10'/ Lehetséges projekt munkák: 1. Helytörténeti kutatás a tanuló környezetében / személy, épület, fotó, dokumentum stb./ 2. Szemtanúja voltam ... /egy dédszülővel, nagyszülővel, családtaggal vagy ismerőssel készített Holokauszt-történet készítése írásos vagy elektronikus riport formájában/. A tanuló döntésétől függően kerülhet nyilvánosságra, egyébként a Szigorúan titkos! dosszié része. 3. Egy napom... /tetszőleges filmszereplő fiktív korabeli naplója / 4. A latintánár levele v. képeslapjai feleségének 5. A kis bőrönd – novella 6. Film, fotósorozat, képregény 7. Zene 8. Egyéb Az órák és a projekt munkák összes anyaga a tanulók „A kis bőrönd” dossziéjába kerül megőrzésre saját emlékként!	egyéni vagy csoportmunka	dosszié
	IV. A projekt iskolai szintű bemutatása a./ Kiállítás, installáció a projekt munkákból b./ Bizonyos produkciók az iskola honlapján is megjelentethetők.		projektek